

تأثیر بازیهای دبستانی منتخب بر رشد حرکتی دانش آموزان دختر سال سوم مقطع دبستان منطقه ۵ تهران

❖ دکتر محمود شیخ، دانشگاه تهران

❖ دکتر فضل اله باقرزاده، دانشگاه تهران

❖ سهیلا یوسفی، دانشگاه آزاد واحد اسلامشهر

فهرست :

۷۷	چکیده
۷۸	مقدمه
۷۹	روش شناسی تحقیق
۸۰	یافته های تحقیق
۸۴	بحث و نتیجه گیری
۸۷	منابع و مآخذ

چکیده:

هدف از این تحقیق، تعیین میزان تأثیر بازیهای دبستانی منتخب، بر رشد حرکتی دانش آموزان دختر سال سوم مقطع دبستان منطقه ۵ تهران بوده است. برای انتخاب نمونه آماری، از روش نمونه گیری تصادفی ناحیه ای استفاده شده و چهار مدرسه از این منطقه انتخاب شدند. سپس همه دانش آموزان کلاسهای سوم این مدرسه ها، با استفاده از پرسشنامه ای از نظر سن، قد، وزن، سلامت جسم، نوع فعالیت ورزشی، شغل والدین و محل سکونت، کنترل و یکسان شدند. در نهایت، از آنها آزمون هوش «ریون» گرفته شده تا اینکه در نمونه آماری نهایی، ۴۸ نفر مشخص شدند. از تمام ۴۸ نفر، آزمون رشد حرکتی لینکلن - اوزرتسکی گرفته شد، سپس آزمودنیها به صورت کاملاً تصادفی، در دو گروه کنترل و تجربی قرار گرفتند. برنامه بازیهای دبستانی منتخب، به مدت شش هفته، هفته ای دو جلسه و هر جلسه ۴۵ دقیقه روی گروه تجربی اعمال شد. در نهایت، مجدداً از هر دو گروه آزمون لینکلن - اوزرتسکی گرفته شد و امتیازات آنها در برگه های مخصوص ثبت شدند. سپس با استفاده از آمار توصیفی و آمار استنباطی، به ویژه آزمون F و توزیع T وابسته، تجزیه و تحلیل داده ها صورت گرفت و این نتایج به دست آمد که بازیهای دبستانی منتخب بر تعادل پویا، تعادل ایستا، هماهنگی، سرعت و دقت حرکت، از آزمون لینکلن - اوزرتسکی در نزد آزمودنیها تأثیر معنی دار آماری دارند، اما بر قدرت از این آزمون، تأثیر معنی دار آماری ندارند. به طور کلی، بازیهای دبستانی منتخب، بر رشد حرکتی آزمودنیها تأثیر معنی دار آماری دارد ($P=0/034$).

جسمانی، روانی و آثار مطلوب اجتماعی را کسب کرد.

برای همه متخصصان آشکار و روشن است که پایه و اساس ورزش، بازی است. کودکان و نوجوانان، با تمام وجودشان به آن عشق می‌ورزند و در این راه، علاوه بر تأمین سلامتی و نشاط خود، احساسات عالی انسانی خویش را شکل می‌بخشند، ملزم به رعایت قانون می‌شدند و احترام متقابل، حسن تعاون، همفکری و بالاخره پایداری و میل به رقابت در آن تقویت می‌شود (۴).

بازی به عنوان یکی از ابتدایی‌ترین رفتارهای حرکتی کودک مطرح است. کودک از طریق بازی، به نتایج مهمی دست می‌یابد. زیرا انجام بازیهای ساده و ابتدایی، جرقه‌ای برای رسیدن به مهارتها و اجراهای ورزشی پیچیده هستند و در نتیجه، باعث پیشرفت در رشد حرکتی می‌شوند. بنابراین، به نظر می‌رسد که توجه به نقش بازیها در همه جنبه‌های رشد و تکامل کودک و از آن جمله رشد حرکتی، خصوصاً در دوران کودکی و نوجوانی، حائز اهمیت است. از تعریف رشد و تکامل حرکتی نیز چنین بر می‌آید که بازی و ورزش، به عنوان عملکرد متقابل بین انسان و محیط در زمان معین و مشخص، می‌تواند تغییراتی را در رفتار حرکتی انسان ایجاد کند. پس با توجه به نیرویی که بازیها به عنوان ابزار تربیتی ارزنده، در رشد و تکامل انسان دارند، بررسی چگونگی آثار آنها در رشد حرکتی

واژه‌های کلیدی: رشد حرکتی، تواناییهای ادراکی - حرکتی، بازی

مقدمه

حرکت مهمترین نشانه حیات انسان است. هر جا زندگی وجود دارد، حرکت نیز وجود دارد و زندگی بدون آن قابل تصور نیست. حرکت در حیات انسان پیش از تولد آغاز و تا پایان حیات ادامه دارد (۸).

ری ساندرلیچ^۱ در مقاله‌ای با عنوان بیماری ناشی از کاهش فعالیت حرکتی، نقش حرکت را چنین بیان می‌کند: «به طور خلاصه، حرکت ضرورت اولیه^۲ تکامل همه جنبه‌های جسمانی و روانی انسان است. حرکت افق ادراکی را گسترده می‌کند. حرکت وسیله‌ای است که از طریق آن، فرد رابطه خود را با محیط اطرافش می‌آموزد» (۷).

همچنین، تحقیقات افرادی مانند دلاکاتو^۳، فراستیگ^۴، کراتی^۵، بوارزه^۶، آیرس^۷، بارش^۸، والت^۹ و عده‌ای دیگر در مورد رشد ادراکی - حرکتی و آثار آن بر تمام زمینه‌های رشد کودک، بسیاری از معلمان و والدین را به چگونگی اعمال این شیوه از کار علاقه‌مند کرد، به طوری که گروههای زیادی از متخصصان دست اندرکار تدریس در مدرسه‌ها، به ویژه مدرسه‌های ابتدایی، به سرعت برنامه رشد و توسعه تواناییهای ادراکی - حرکتی را در تمرینات و شیوه‌های خود به کار گرفتند و با این کار و تحول، نقش معلمان تربیت بدنی، بیش از هر گروه دیگری افزایش یافت (۱۰).

یکی از فعالیتهای بدنی و حرکتی، ورزش است. ورزش یکی از فعالیتهای نافع و مؤثری است که انسان را از دیرباز به سوی تعالی، سلامت جسمی و روحی سوق داده است و از طریق آن، می‌توان قابلیت‌های

1. Ray sunderlich
2. Delacato
3. Forstig
4. Cratty
5. Bowers
6. Ayres
7. Barch
8. Vallett

به عنوان یکی از جوانب رشد عمومی، دارای اهمیت فراوانی است.

سوزان ایزاک^۱، مربی معروف انگلیسی، در این باره می‌گوید: «فعالتهای کودکان که اغلب به شکل بازی در می‌آیند، کلید حقیقی رشد و تکامل همه جانبه آنها هستند» (۲).

بدین ترتیب، ملاحظه می‌شود که علاوه بر جنبه‌های روانی و آثار بازی در روحیه کودکان، بازی به بهترین نحو باعث به وجود آمدن این عاملها می‌شود: چابکی، سرعت، دقت، عکس العمل، قدرت، استقامت، هماهنگی بین اعصاب و عضلات و بدین ترتیب، بازی به کودکان و نوجوانان امکان می‌دهد تا آنان با مهارت و آمادگی جسمانی بیشتری که ناشی از رشد مناسب جسمی و حرکتی است، در رشته‌های مختلف ورزشی شرکت کنند.

بنابراین، در این تحقیق نیز سعی بر آن است که تأثیر بازی به صورت بازیهای دبستانی، بر رشد حرکتی کودکان بررسی شود. برای رسیدن به این هدف، آموزش و اجرای برخی بازیهای دبستانی در نظر گرفته شد که با کودکان دختر سال سوم دبستان، به صورت تجربی و عملی اجرا شد تا با بررسی این ارتباط عملی، نتایج آن مشخص شود.

گسترش آگاهیهای لازم در این زمینه، روش کار به روش تحقیق تجربی نزدیک شود، زیرا در تحقیق تجربی، تمام متغیرها در کنترل محقق هستند.

جامعه آماری این پژوهش را همه دانش آموزان پایه سوم مدرسه‌های ابتدایی منطقه ۵ شهر تهران تشکیل می‌دهند که اسامی آنها در دفترهای آماری سال تحصیلی ۸۰-۷۹ ثبت شده‌اند.

برای انتخاب نمونه آماری، ابتدا مدرسه‌های ابتدایی (دختران) منطقه مذکور مشخص شدند. سپس از بین آنها با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ناحیه‌ای، چهار مدرسه انتخاب شد. تعداد دانش آموزان کلاس سوم به ۳۳۱ نفر رسید. سپس پرسشنامه‌ای تنظیم شد که در آن، به فاکتورهایی همچون سن، قد، وزن، وضعیت تحصیلی سال قبل (معدل)، وضعیت اقتصادی - اجتماعی خانواده (شغل والدین) و محل سکونت (آپارتمان نشین بودن) توجه شده بود که والدین دانش آموزان باید به آن پاسخ می‌دادند. اطلاعات لازم، یک هفته جمع‌آوری شد و دانش آموزانی انتخاب شدند که با توجه به عاملهای مذکور، همگن بودند. تعداد این افراد ۸۰ نفر بود.

در نهایت، از آنها آزمون هوش ریون رنگی گرفته شد و در پایان، تعداد ۴۸ نفر به عنوان آزمودنیهای تحقیق مشخص شدند که به طور تصادفی در دو گروه کنترل و تجربی قرار گرفتند. سپس از همه آنها پیش آزمون^۱ گرفته شد که شامل آزمون رشد حرکتی لینکلن - اوزرتسکی^۲ بود. پرفسور لینکلن این آزمون را به شکل اولیه خود، حدود سال ۱۹۲۰ ساخت. سپس در طی سالیان متمادی، دچار تغییر و تحولات زیاد شد تا به شکل امروزی درآمد. این آزمون، برای سنجش و

بررسی تغییرات در روش‌های مختلف، برای انتخاب روش تحقیق، روش نیمه تجربی استفاده شد تا با شناسایی هر چه بیشتر متغیرهای خارج از کنترل و

روش شناسی تحقیق

از آنجا که آزمودنیهای تحقیق، دانش آموزان پایه سوم هستند و در تحقیقاتی که روی انسانها صورت می‌گیرد، امکان کنترل همه متغیرهای موجود در حوزه پژوهش بدون استفاده از محیط آزمایشگاهی وجود ندارد، بنابراین، تحقیق تجربی را نمی‌توان اجرا کرد.

از این نظر، با توجه به انتخاب طرح تحقیق، برای آزمون فرضها، روش نیمه تجربی استفاده شد تا با شناسایی هر چه بیشتر متغیرهای خارج از کنترل و

1. Sosan Issac
2. Pre.Test
3. The Lincoln oscretsky

جدول شماره ۱. میانگین و انحراف معیار مشخصات بدنی گروههای تجربی و کنترل

مشخصات بدنی و آماری		سن (سال)		وزن (کیلوگرم)		قد (سانتی متر)		بهره هوشی (IQ)	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
تجربی		۸/۷۵	۰/۸۴	۲۶/۴۷	۲/۵۳	۱۲۹/۳۴	۳/۱۱	۹۹/۸۶	۴/۹۸
کنترل		۸/۷۶	۰/۹۱	۲۷/۲۱	۳/۰۱	۱۲۸/۶۲	۲/۹۲	۱۰۰/۱۴	۵/۱۰

پس از استخراج اطلاعات، از آمار توصیفی برای طبقه بندی، تنظیم داده ها، تعیین شاخصهای مرکزی (میانگین و میانه)، شاخصهای پراکندگی (انحراف استاندارد و واریانس) و ترسیم نمودارهای مختلف استفاده شد. برای محاسبه، تجزیه و تحلیل اطلاعات و استخراج نتایج نهایی، از آمار استنباطی (آزمون F و توزیع T وابسته) استفاده شد و اجرای کارهای آماری، از طریق نرم افزار رایانه ای SPSS انجام شد.

یافته های تحقیق

از آنجا که مشخصات بدنی دو گروه، می توانست عاملی برای اثرگذاری روی متغیرهای تحقیق باشد، لذا هر دو گروه از این نظر یکسان و همگون انتخاب شدند. این اندازه ها در جدول شماره ۱ درج شده است. نتایج نشان می دهند که هر دو گروه در شرایط تقریباً یکسان بدنی قرار دارند.

به دنبال مشخصات بدنی آزمودنی ها، در این

اندازه گیری تواناییهای حرکتی کودکان ۴/۵ الی ۱۴/۵ ساله طراحی شده است و در ۳۶ ماده، مهارتهای مختلف حرکتی را اندازه گیری می کند (۳). سپس به مدت شش هفته و هر هفته دو جلسه، گروه تجربی بازیهای مورد نظر را اجرا کردند (در این مدت گروه کنترل از این بازیها معاف بود).

این بازیها شامل: استپ هوایی، شی خطرناک، مسابقه باگونی، امدادی با چشمان بسته و پریدن از روی طناب بود. انتخاب آنها نیز به این دلیل صورت گرفت که مجموع پنج بازی، هدفهای جسمانی را دنبال می کرد که در نهایت می توانست به بهبود تعادل، هماهنگی، سرعت حرکت، دقت حرکت و قدرت بیانجامد. در واقع، هدف این بود که با در نظر گرفتن این هدفها و پیامها، تأثیر حرکت و ورزش در قالب بازی که نشاط و شادابی بیشتری را نسبت به فعالیت های بدنی صرف در کودکان می تواند ایجاد کند، بر رشد حرکتی سنجید.

در نهایت نیز از هر دو گروه پس آزمون^۱ گرفته شد. آزمونهایی نیز در نظر گرفته شدند که آزمودنیها میزان تأثیر پیام بازیهای دبستانی منتخب را تعیین می کردند.

1. Post test

جدول شماره ۲. شاخصهای آماری مربوط به تواناییهای ادراکی- حرکتی گروه تجربی در پیش آزمون و پس آزمون

تواناییهای ادراکی - حرکتی		تعادل پویا		تعادل ایستا		هماهنگی		سرعت حرکت		دقت حرکت		قدرت		رشد حرکتی	
		پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون
تعداد نمونه ها		۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
میانگین		۳/۹۶	۵/۲۱	۱۳/۱۷	۱۹/۲۵	۱۴/۵۸	۲۵/۳۸	۱۶/۳۳	۲۱/۳۰	۴/۳۰	۶/۹۶	۳/۳۸	۳/۷۹	۵۵/۷۲	۸۱/۸۹
انحراف معیار		۲/۱۶	۲/۵۴	۳/۰۷	۳/۵۶	۴/۹۸	۵/۱۸	۴/۹۵	۵/۳۶	۲/۵۰	۲/۷۶	۱/۷۹	۱/۵۶	۲۴/۴۳	۳۴/۰۶

قسمت برای هر یک از متغیرهای تحقیق مانند: تعادل پویا، تعادل ایستا، هماهنگی، سرعت، دقت و قدرت مربوط به رشد حرکتی و نیز بازیهای دبستانی منتخب، در پیش آزمون و پس آزمون از شاخصهای آماری مانند: میانگین، انحراف معیار و نیز تعداد نمونه ها، برای محاسبه استفاده شده اند که در جداول شماره ۲ تا ۵ ملاحظه می شوند.

همان طور که در جدول شماره ۲ مشاهده می شود، در گروه تجربی میانگین همه متغیرها (به جز قدرت که تغییر چندانی در آن ایجاد نشده است) در پس آزمون نسبت به پیش آزمون افزایش داشته است که این افزایش در بیشتر متغیرها، خصوصاً در مورد هماهنگی قابل توجه است.

با اندکی دقت در جدول شماره ۳ مشاهده می شود که گروه کنترل نیز، در بیشتر متغیرها به جز تعادل ایستا، در پس آزمون نسبت به پیش آزمون افزایش داشته است که این افزایش در چند مورد قابل توجه و در بقیه

موارد ناچیز است.

در مورد آزمونهای مربوط به بازیهای دبستانی منتخب نیز، آمار نشان می دهد که میانگین همه متغیرها در گروه تجربی نسبت به گروه کنترل بیشتر بوده است (جدول شماره ۴ و ۵).

در ادامه، برای بررسی تأثیر بازیهای دبستانی منتخب بر هر یک از عاملهای مربوط به رشد حرکتی، نمره های این بازیها به نمره های استاندارد تبدیل شد، سپس نمره ها در هر یک از عاملهای مربوطه جمع شده و مجموعه این نمره ها به عنوان نمره بازیهای دبستانی منتخب مدنظر قرار گرفت.

بین نمره های مربوط به متغیرهای وابسته هر یک از دو گروه کنترل و تجربی، برای این کار، از توزیع T وابسته استفاده شد و نتایج بیانگر این موضوع بود که ارقام در تمام متغیرهای گروه تجربی، افزایش معنی داری داشت و نسبت به گروه کنترل، این افزایش بسیار چشمگیرتر بود. همچنین، با استفاده از مجموعه

جدول شماره ۳. شاخصهای آماری مربوط به تواناییهای ادراکی - حرکتی گروه کنترل در پیش آزمون و پس آزمون

تواناییهای ادراکی - حرکتی		تعادل پویا		تعادل ایستا		هماهنگی		سرعت حرکت		دقت حرکت		قدرت		رشد حرکتی	
		پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون	پیش آزمون	پس آزمون
تعداد نمونه ها															
		۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
میانگین															
		۳/۲۵	۳/۶۳	۱۳/۸۴	۱۳/۰۰	۱۵/۳۸	۱۹/۴۲	۱۳/۱۷	۱۴/۵۰	۱/۸۴	۲/۷۱	۳/۲۹	۳/۶۳	۵۰/۷۶	۵۶/۸۹
انحراف معیار															
		۱/۶۲	۱/۸۴	۲/۲۶	۳/۱۸	۵/۸۳	۳/۸۳	۳/۰۱	۳/۷۴	۱/۲۱	۱/۳۷	۱/۷۶	۱/۶۱	۱۸/۵۶	۲۲/۶۰

نمره های مربوط به عملهای بازیهای دبستانی منتخب و نیز نمره های هر یک از عملهای مربوط به رشد حرکتی، اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل به دست آمد. نتایج چنین نشان دادند که بازیهای دبستانی منتخب آزمودنیها، بر تعادل پویا، تعادل ایستا، هماهنگی، سرعت و دقت حرکت، نسبت به آزمون لینکلن - اوزرتسکی تأثیر معنی دار آماری داشته است (جدولهای ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰). به عبارتی دیگر، در تمام این جدولها ملاحظه می شود که مقدار F محاسبه شده از مقدار F جدول بزرگتر بوده است که به این ترتیب، معنی دار بودن تأثیرات را می رساند.

جدول شماره ۴. شاخصهای آماری مربوط به آزمونهای بازیهای دبستانی منتخب گروه تجربی

آزمونهای بازیهای دبستانی شاخص های آماری		راه رفتن روی میله موازنه		دو سرعت ۴۵ متر		آویزان شدن از بارفیکس		پرتاب کردن توپ به سمت هدف		گرفتن توپ	
				۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
		۵۴/۰۸	۲/۹۴	۳/۱۵	۳/۸۳	۳/۷۵	۶/۴۵	۰/۷۸	۰/۹۲	۱/۰۷	
		۶/۴۵	۰/۷۸	۰/۴۸	۰/۹۲	۱/۰۷					

جدول شماره ۵. شاخصهای آماری مربوط به آزمونهای بازیهای دبستانی منتخب گروه کنترل

شاخص های آماری	آزمونهای بازیهای دبستانی	راه رفتن روی میله موازنه	دو سرعت ۴۵ متر	آویزان شدن از بارفیکس	پرتاب کردن توپ به سمت هدف	گرفتن توپ
تعداد نمونه	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
میانگین	۴۱/۷۹	۱/۷۳	۳/۰۹	۲/۷۱	۱/۰۸	
انحراف معیار	۷/۶۱	۰/۶۲	۰/۴۸	۱/۱۲	۰/۷۹	

جدول شماره ۶. نتیجه های تجزیه و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، در تعادل پویا و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (SS)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۵۸/۹۰	۱	۵۸/۹۰	۲/۸۴	۰/۱۰۶
درون گروهها	۹۵۴/۰۵	۴۶	۲۰/۷۴		
مجموع	۱۰۱۲/۹۵	۴۷			

جدول شماره ۷. نتیجه های و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، در تعادل ایستا و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (SS)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۱۳۸/۴۳	۱	۱۳۸/۴۳	۳/۴۴	۰/۰۷۶
درون گروهها	۱۸۵۱/۰۵	۴۶	۴۰/۲۴		
مجموع	۱۹۸۹/۴۸	۴۷			

جدول شماره ۸. نتیجه های تجزیه و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، درهماهنگی و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (SS)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۳۱۸/۶۰	۱	۳۱۸/۶۰	۹,۲۴	۰,۰۱۱
درون گروهها	۱۵۸۶/۰۹	۴۶	۳۴,۴۸		
مجموع	۱۹۰۴/۶۹	۴۷			

جدول شماره ۹. نتیجه های تجزیه و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، در سرعت حرکت و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (SS)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۶۲/۶۳	۱	۶۲/۶۳	۴/۲۲	۰,۰۴۸
درون گروهها	۶۸۲/۶۵	۴۶	۱۴/۸۴		
مجموع	۷۴۵/۲۸	۴۷			

تأثیر معنی دار آماری دارند. این مطلب را در جدول شماره ۱۲ می توان به خوبی مشاهده کرد به طوری که بزرگتر بودن F محاسبه شده از F جدول (۴/۰۴) دلیل بر این مدعاست (P= ۰,۰۳۴).

بحث و نتیجه گیری

قابلیتهای بالای حرکتی و جسمانی و همچنین اجرای روان و زیبای مهارتهای پیچیده در نوجوانی و جوانی که می تواند حاصل اجرای درست و به موقع

اما در مورد قدرت، این قضیه صدق نمی کند و بازیهای دبستانی منتخب بر قدرت، به عنوان یک فاکتور مربوط به رشد حرکتی، تأثیر معنی داری نداشته است. نتایج جدول شماره ۱۱ نشان داده اند، که اگر مقدار F به دست آمده (F= ۱/۶۸) از مقدار F جدول (۲/۸۱) کمتر شود، پس این تأثیر معنی دار نیست (P=۰,۰۲۸)

به طور کلی، نتایج فوق همگی اذعان می دارند که بازیهای دبستانی منتخب، بر رشد حرکتی آزمودنیها

جدول شماره ۱۰. نتیجه های تجزیه و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، در دقت و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (ss)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۱۵۶/۲۹	۱	۱۵۶/۲۹	۶/۵۵	۰/۰۱۸
درون گروهها	۱۰۹۷/۵۵	۴۶	۲۳/۸۶		
مجموع	۱۲۵۳/۲۸	۴۷			

جدول شماره ۱۱. نتیجه های تجزیه و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، در قدرت و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (ss)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۲۰/۸۴	۱	۲۰/۸۴	۱/۶۸	۰/۲۰۸
درون گروهها	۵۷۰/۴۱	۴۶	۱۲/۴۰		
مجموع	۵۹۱/۲۵	۴۷			

جدول شماره ۱۲. نتیجه های تجزیه و تحلیل آماری اختلاف میانگینهای مربوط به دو گروه تجربی و کنترل، در رشد حرکتی و بازیهای دبستانی منتخب

منبع تغییرات	مجموع مربعات (ss)	درجه آزادی (d.f)	میانگین مربعات (MS)	F	P
بین گروهها	۲۲۵/۵۵	۱	۲۲۵/۵۵	۴/۳۶	۰/۰۳۴
درون گروهها	۲۳۷۹/۶۰	۴۶	۵۱/۷۳		
مجموع	۲۶۰۵/۱۵	۴۷			

منتخب بر قدرت، از آزمون لینکلن - اوزرتسکی مربوط به رشد حرکتی در نمونه‌های تحقیق تأثیر معنی دار آماری ندارد، منطبق با تحقیقات آقای حسن رهبانفر و جلالی سردرودی است ولی با تحقیق آقای بلیانی همسو نیست، زیرا هر برنامه حرکتی، آثار متفاوتی بر عملهای زیرساختی تواناییهای ادراکی - حرکتی دارد. نتایج تحقیقات: بنیاد جوزف. پی. کندی، کرشنر^۶، ویگرم^۷، یون. ج. و یون. اس (۱۹۹۱)، براون. جی^۸ و (همکاران^۹ ۱۹۸۱)، ریمز. ج. ج. اچ^۹ و همکارانش، امانوال. سی^{۱۰} و همکارانش (۱۹۹۲)، روسوال. ج. ام^{۱۱} و همکارانش (۱۹۸۳)، حسن رهبانفر، آقای بلیانی و جلالی سردرودی، منطبق با یافته‌های این پژوهش است که تأثیر بازیهای دبستانی منتخب و کلا حرکت و فعالیت بر رشد حرکتی، تأثیر معنی داری دارد. طبق نظر این محققان و نیز نتایج این پژوهش می‌توان بیان داشت که تمرین، فعالیت بدنی و بازی، بر تواناییهای ادراکی - حرکتی تأثیر زیاد دارند و در نتیجه، می‌تواند به رشد حرکتی منجر شوند. از این رو توجه مسئولان و دست اندرکاران برنامه ریزی درس تربیت بدنی در مدرسه‌های ابتدایی را به این امر مهم جلب می‌کنیم.

بازیهای دبستانی باشند، مستلزم رشد حرکتی بهینه و تواناییهای ادراکی و حرکتی بالای کودکان است که این خود یک رابطه تنگاتنگ و متقابل را بین بازی و رشد حرکت نشان می‌دهد.

به طور کلی، توجه به اهمیت حرکت در زندگی، تأثیر بازی در رشد حرکتی و نقش عملکردهای ادراکی حرکتی که ناشی از رشد حرکتی هستند و نهایتاً به بهبود و پیشرفت مهارتهای پیچیده ورزشی منجر می‌شوند، ضرورت تحقیق در این زمینه را روشن می‌کنند.

ضمن اینکه تحقیقات انجام شده در این زمینه، برنامه‌های حرکتی ویژه یا فعالیتهای بدنی منتخب پرداخته و کمتر به مقوله بازی توجه کرده‌اند. انجام این تحقیق ضروری به نظر می‌رسید که در نهایت، نتایج زیر از آن به دست آمد.

یافته‌های تحقیق حاضر، در مورد تأثیر بازیهای دبستانی منتخب بر عملهای تعادل پویا، تعادل ایستا، هماهنگی، سرعت حرکت و دقت حرکت که از فاکتورهای مربوط به رشد حرکتی هستند، منطبق با یافته‌ها و نتایج تحقیقات کیومورت زاگالو^۱ و همکارانش (۱۹۹۷)، گورد^۲ (۱۹۶۵)، تحقیقات «آکادمی طب آمریکا»، یون. ج^۳ و یون. اس^۴، بنیاد جوزف. پی. کندی^۵، آقای بلیانی و جواد جلالی سردرودی هستند. نتایج، در مورد دو عامل تعادل پویا و دقت حرکت، با یافته‌های تحقیق حسن رهبانفر همسو نیست که دلیل این امر را می‌توان چنین بیان کرد: اولاً، برنامه فعالیت حرکتی و بدنی ویژه‌ای که انتخاب شد، به نسبت بازیهای دبستانی تأثیر نداشت.

ثانیاً، نمونه‌های تحقیق ایشان، کودکان عقب مانده ذهنی بودند که مشکل این کودکان، بیشتر نداشتن تمرکز و دقت آنان است و نیز بهره هوشی پایین این افراد، بر تعادل پویا اثر می‌گذارد.

نتایج این پژوهش، از این نظر که بازیهای دبستانی

1. Kioumourt zoglou
2. Corder
3. Young. G
4. Youn.S
5. Josef. P. kenedi
6. Kreshner
7. Wigerman. D
8. Brown.J
9. Rimmer. J.H
10. Emmancouel. C
11. Roswal. G.M

منابع و مأخذ

۱. آقایی بلیانی، محمدعلی، ۱۳۷۷، تأثیر فعالیت بدنی منتخب بر توانایی ادراکی - حرکتی دانش آموزان پایه اول دبستان پسرانه شهید بهشتی منطقه ۶ آموزش و پرورش تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشگاه تهران.
۲. آبریا، جمشید، ۱۳۵۹، بازی و نقش آن در کودک، تهران، انتشارات دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۳. امانت، ابراهیم، ۱۳۷۰. راهنمای آزمون رشد حرکتی لینکلن - اوزرتسکی، تهران، انتشارات مؤسسه تحقیقات و مطالعات تربیتی.
۴. بهرامی، فرج الله، ۱۳۵۲، بازی های ورزشی برای کودکان و نوجوانان در مدارس، تهران، انتشارات مدرسه عالی ورزش.
۵. جلالی سردرودی، جواد، ۱۳۷۵، بررسی تأثیر ورزش بر مهارت های روانی - حرکتی و سازش اجتماعی پسران ۸-۹ ساله شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه تربیت مدرس.
۶. رهبانفرد، حسن، ۱۳۷۷، تأثیر یک برنامه حرکتی ویژه بر توانایی های ادراکی - حرکتی دانش آموزان پسر عقب مانده ذهنی آموزش پذیر ۱۳-۱۰ ساله شهر تهران (دبستان استثنایی شادی)، پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشگاه تهران.
۷. سلمان، زهرا، ۱۳۷۲، بررسی تأثیر فعالیتهای بدنی و بازی در تحول ذهنی کودکان پیش دبستانی، پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی، دانشگاه تربیت مدرس.
۸. مجله رشد آموزش تربیت بدنی، ۱۳۷۹، تهران، وزارت آموزش و پرورش (سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی - دفتر انتشارات کمک آموزشی).
۹. مجله ورزش و ارزش، ۴۱، تهران، انتشارات اداره کل تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش.
۱۰. نشریه آموزشی پژوهش المپیک، ۱۳۷۱، ویژه نامه شماره ۱، پیاپی ۱۶، تهران، انتشارات کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران.
11. Brown. J, Gench. R, Sherrill. C. (1981). Effects of on integrated physical education/music program in changig early childhood perceptual motor performance. *Perceptual and motor skills*, 53 (1), 151-154, Refs: 15.
12. Emmanouel. C. Zevas. Y, Vagenas. G. (1992) Effects of four physical education teaching methods on development of motor skill, self-concept and social attitudes of fifth-grade children, *perceptual and motor skills*, 74(3 part 2), 1151-1167, Refs: 33.
13. Kioumourt zoglou. E, Derri. V, Mertzanidou. O and Tzetzis. G. (1997). Experience with perceptual and motor skills in rhythmic Gymnastics, *perceptual and motor skills*, 84(3 part 2), 1363-1372.
14. Rimmer. J. H. Kelly. L. E. (1989) Gross motor development in preschool children with learning disabilities, *Adapted physical activity quarterly*, 6(3), 268-279, Refs: 20.
15. Roswal. G. M, Frith. G. H. (1983). The effect of a developmentallay program on the motor proficiency of mildly handicapped children, *American corrective therapy journal*. 37(4). 105-108, Refs: 12.
16. Singer. R. N. Brunk. J. W. (1999). Relation of perceptual motor ability and in tellectual ability in elemantary school children *perceptual and motor skills*, 47-50.
17. Young. G, Youn S. (1991). I fluance of training and performance IQ on the psychomotor skill of Down - Syndrome persons, *perceptual and motor skills*, 1191-1194.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی